

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15032959	CEIP Plurilingüe Vicente Otero Valcárcel	Carral	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Educación en valores cívicos e éticos	6º Pri.	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	5
4.1. Concrecións metodolóxicas	10
4.2. Materiais e recursos didácticos	10
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	11
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	11
6. Medidas de atención á diversidade	12
7.1. Concreción dos elementos transversais	12
7.2. Actividades complementarias	13
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	13
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	14
9. Outros apartados	15

1. Introducción

A presente Programación Didáctica (PD) está enmarcada no DECRETO 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e a ORDE do 26 de maio de 2023 pola que se desenvolve o Decreto 155/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia e se regula a avaliación nesa etapa educativa e o seu obxectivo é desenvolver e adaptar á realidade deste centro os preceptos recollidos nel.

Nese senso, neste apartado esta programación remítese en primeira instancia ao reflectido na propia introdución do Decreto na área e materia de Educación en Valores Cívicos e Éticos, baseándose na importancia de garantir o dereito universal dos nenos e nenas a recibir unha educación primaria que lles permita desenvolver ao máximo as súas posibilidades, formarse no respecto dos dereitos humanos e liberdades fundamentais e prepararse para asumir unha vida responsable nunha sociedade libre e tolerante ante as dificultades.

Foi elaborada polo profesorado que imparte este curso en función das liñas pedagóxicas do centro e dos criterios e das medidas adoptadas polo claustro de profesorado.

Propoñemos unha programación inclusiva que favoreza a autonomía do alumnado no traballo escolar, que consolide as aprendizaxes fundamentais nunha contorna cooperativa e integradora prestando especial atención á autonomía e ao reforzo positivo.

O noso centro está nun contexto rural, se ben a maioría do alumnado reside no núcleo urbano, de xeito que esta PD aproveitará as posibilidades que ofrece a nosa contorna a través das diferentes UD. Procurarase preparar ao alumnado para actuar como cidadanía participativa e crítica implicándose na mellora de cohesión, defensa e desenvolvemento da sociedade democrática.

O número de alumnado do nivel foi inicialmente de 52 repartíndose do seguinte xeito:

18 alumnas e alumnos en 6^ºA

17 alumnas e alumnos en 6^ºB

17 alumnas e alumnos en 6^ºC

En canto as características psicoevolutivas atopámonos a nivel cognitivo estamos chegando á parte final de operacións concretas, onde se realizan operacións lóxicas para representar a realidade, a piques de chegar ao período de operacións formais. A nivel motriz incrementouse a coordinación global, a capacidade de relaxación e os movementos son máis precisos e seguros. Finalmente, a nivel afectivo e social as relacións son de reciprocidade e intercambio mutuo de pensamentos e sentimentos.

Ao proseguir o traballo con o EVA E-Dixgal, teremos especialmente en conta o uso da tecnoloxía dixital e os recursos que proporciona, así como no manexo e xestión dos datos e a información.

Nesta programación contémpanse 3 unidades didácticas, distribuídas do seguinte xeito:

Trimestre 1

1ª. Coñecémonos

Trimestre 2

2ª. Nós en sociedade

Trimestre 3

3ª. Somos responsables e respectuosos

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Deliberar e argumentar sobre problemas de carácter ético referidos a si mesmo e á súa contorna, buscando e analizando información fiable e xerando unha actitude reflexiva respecto diso, para promover o autoconhecimento e a autonomía moral.	1-3			4	4-5	1-2-3		
OBX2 - Actuar e interactuar de acordo con normas e valores cívicos e éticos, recoñecendo a súa importancia para a vida individual e colectiva e aplicándoos de maneira efectiva e argumentada en distintos contextos, para promover unha convivencia democrática, xusta, inclusiva, respectuosa e pacífica.	5	3			3-4	1-2-3		1
OBX3 - Comprender as relacións sistémicas entre o individuo, a sociedade e a natureza, a través do coñecemento e da reflexión sobre os problemas ecosociais, para comprometerse activamente con valores e prácticas consecuentes co respecto, coidado e protección das persoas e do planeta.	2-5		1-5		2	3-4	1	
OBX4 - Desenvolver a autoestima e a empatía coa contorna, identificando, xestionando e expresando emocións e sentimentos propios, e recoñecendo e valorando os dos outros, para adoptar unha actitude fundada no coidado e no aprecio de si mesmo, dos demais e do resto da natureza.	1-5				1-2-3	2-3-4	3	

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Coñecémonos!	Como se define a persoa, construción dun autoconceito axeitado de nós mesmos. Que nos move a actuar, como facelo de xeito responsable e autónomo, as normas que guían as nosas accións.	34	13	X		
2	Nós en sociedade.	Fundamentos da vida en sociedade: familia, amor, convivencia democrática con xustiza e paz. A corresponsabilidade entre todas as persoas sen exclusión de xénero, raza, etnia, procedencia. Respecto da diversidade.	33	11		X	
3	Somos responsables e	Actitude respectuosa coa biodiversidade,	33	11			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
3	respectuosos.	animais e demais seres vivos.A ecodependencia, valores e hábitos a desenvolver para habitar nun planeta xusto e sustentable.	33	11			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Coñecémonos!	13

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Construír un adecuado concepto de si mesmo ou si mesma en relación cos demais e coa natureza, organizando e xerando, de forma segura e crítica, información analóxica e dixital acerca dos trazos relativos á identidade, diferenza e dignidade das persoas.	Construír de forma sinxela un concepto de si mesmo ou si mesma en relación cos demais e coa natureza.	TI	100
CA1.2 - Identificar e expresar emocións, afectos e desexos, mostrando confianza nas propias capacidades ao servizo da consecución motivada de fins persoais e colectivos.	Expresar oralmente de xeito correcto as súas emocións, afectos e desexos.		
CA1.3 - Xerar unha posición moral autónoma mediante o exercicio da deliberación racional, o uso de conceptos éticos e o diálogo respectuoso con outros arredor dos distintos valores e modos de vida, así como dos problemas relacionados co uso responsable, seguro e crítico das redes e medios de comunicación, das condutas adictivas, da prevención do abuso e do acoso escolar e do respecto á intimidade persoal.	Resolver un dilema moral de xeito argumentado e respectuoso		
CA1.4 - Interactuar cos outros adoptando, de forma motivada e autónoma, condutas cívicas e éticas orientadas polos valores comúns, a partir do coñecemento, dos dereitos humanos e dos principios constitucionais fundamentais en relación con contextos e problemas concretos, así como por unha consideración crítica e dialogada sobre como debemos relacionarnos cos demais.	Interactuar cos outros de forma autónoma, adoptando condutas cívicas e éticas.		
CA1.5 - Xestionar equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e afectos e recoñecendo e valorando os doutras persoas, en distintos contextos e en relación con actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Xestionar equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna expresando as propias emocións e recoñecendo e valorando os das demais persoas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none">- A natureza dos seres humanos:- A igualdade en dignidade de todos os seres humanos.- As diferenzas entre os humanos: unicidade e irrepetibilidade dos individuos.- As características que definen a persoa:<ul style="list-style-type: none">- Ser natural, ser vivo, ser animal.- Ser social. Vivir con outros e depender dos outros para vivir.- Actuar libremente, movidos por desexos, emocións e sentimentos e pola razón.- A identidade persoal: os papeis da natureza e da crianza na constitución do ser humano.- O proxecto persoal: o modelo de vida que orienta as accións:<ul style="list-style-type: none">- A autonomía da vontade.- A responsabilidade sobre as accións propias.- O recoñecemento da diversidade de valores, fins e modelos de vida e o respecto aos proxectos persoais dos outros.- A educación das emocións e dos sentimentos:<ul style="list-style-type: none">- A autoestima persoal.- O autocontrol. A xestión dos sentimentos.- A educación afectivo-sexual.- A ética como guía das accións:<ul style="list-style-type: none">- Normas e xuízos morais. Os valores e o valioso.- A polaridade dos valores: virtudes e defectos.- O pensamento crítico e ético en acción:<ul style="list-style-type: none">- Os perigos para a autonomía e o proxecto persoal. Os medios de comunicación, as redes sociais, a publicidade e o consumismo. As condutas adictivas.- O respecto aos outros. O rexeitamento dos casos de abuso, ciberacoso, marxinação e exclusión.- Os riscos das tecnoloxías da información e da comunicación. Condutas responsables fronte aos malos usos dos distintos aparatos electrónicos.- O debate sobre os límites da liberdade de expresión.

UD	Título da UD	Duración
2	Nós en sociedade.	11

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Promover e amosar un xeito de convivencia democrática, xusta, inclusiva, respectuosa e pacífica, a partir da investigación e da comprensión da natureza social e política do ser humano e mediante o uso crítico dos conceptos de «lei», «ética», «civismo», «democracia», «xustiza» e «paz».	Convivir de forma democrática, xusta, inclusiva, respectuosa e pacífica, recoñecendo a natureza social e política do ser humano.	TI	100
CA2.2 - Interactuar cos outros adoptando, de forma motivada e autónoma, condutas cívicas e éticas orientadas polos valores comúns, a partir do coñecemento, dos dereitos humanos e dos principios constitucionais fundamentais, en relación con contextos e problemas concretos, así como por unha consideración crítica e dialogada sobre como debemos relacionarnos cos demais.	Interactuar cos outros de forma autónoma, adoptando condutas cívicas e éticas.		
CA2.3 - Reflexionar e asumir un compromiso activo e crítico con valores relativos á solidariedade e ao respecto ás minorías e ás identidades etnoculturais e de xénero, analizando desde un punto de vista ético cuestións relacionadas coa desigualdade e coa pobreza, co feito multicultural, coa diversidade humana e cos fenómenos migratorios.	Amosar valores de solidariedade e respecto ás minorías e ás identidades etnoculturais e de xénero.		
CA2.4 - Contribuír a xerar unha convivencia respectuosa, non sexista e comprometida co logro da igualdade e a corresponsabilidade efectivas e coa erradicación da violencia de xénero, a partir do coñecemento e da análise crítica da situación secular de desigualdade entre mulleres e homes.	Coñecer a situación secular de desigualdade entre mulleres e homes para xerar unha convivencia respectuosa, non sexista e comprometida coa igualdade.		
CA2.5 - Comprender e valorar os principios de xustiza, solidariedade, seguridade e paz, á vez que o respecto ás liberdades básicas, a partir da análise e da ponderación das políticas e accións de axuda e cooperación internacional, de defensa para a paz e de seguridade integral cidadá, exercidas polo Estado e as súas institucións, os organismos internacionais, as ONG e ONGD e a propia cidadanía.	Valorar os principios de xustiza, solidariedade, seguridade e paz e respectar as liberdades básicas.		
CA2.6 - Xestionar equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna, identificando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e afectos e recoñecendo e valorando os doutras persoas, en distintos contextos e en relación con actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Xestionar equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna expresando as propias emocións e recoñecendo e valorando os das demais persoas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

- O ser humano como ser social por natureza:
- Fundamentos da vida en sociedade. A familia. A amizade e o amor. A empatía cos demais.
- A conduta cívica: respectar as regras de convivencia. A diferenza entre as normas morais e as normas legais.
- A democracia como mellor modo de convivencia:
- Principios e valores constitucionais e democráticos na Constitución española e no Estatuto de autonomía de Galicia.
- O diálogo e a argumentación na toma de decisións en común e a resolución pacífica de conflitos.
- O problema da consecución da xustiza na democracia.
- A cultura da paz e da non violencia:
- O papel do Estado na consecución da paz, da seguridade e da cooperación internacional e o papel das ONG e ONGD.
- O valor da defensa e da protección civil e a colaboración cidadá na seguridade integral dos cidadáns.
- O respecto dos dereitos humanos e os dereitos da infancia:
- A pobreza e a explotación laboral e infantil. As súas causas e a procura de solucións globais e locais.
- A igualdade e a corresponsabilidade entre mulleres e homes, a prevención dos abusos e a violencia contra as mulleres e a conduta non sexista.
- O respecto da diversidade cultural e das tradicións:
- A conquista da igualdade social de todos os cidadáns sen depender da súa orixe étnico-cultural.
- O respecto da orientación sexual e da identidade de xénero. A prevención da LGTBIQ+-fobia.

UD	Título da UD	Duración
3	Somos responsables e respectuosos.	11

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Interactuar cos outros adoptando, de forma motivada e autónoma, condutas cívicas e éticas orientadas polos valores comúns, a partir do coñecemento dos dereitos humanos e dos principios constitucionais fundamentais, en relación con contextos e problemas concretos, así como por unha consideración crítica e dialogada sobre como debemos relacionarnos cos demais.	Interactuar cos outros de forma autónoma, adoptando condutas cívicas e éticas.	TI	100
CA3.2 - Avaliar diferentes alternativas coas que frear o cambio climático e acadar os obxectivos de desenvolvemento sostible, identificando causas e problemas ecosociais e xustificando argumentalmente, e de modo crítico, o deber ético de protexer e coidar a natureza.	Identificar algunhas das causas do cambio climático e argumentar máis dunha alternativa coa que poder frealo para acadar un desenvolvemento sostible.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.3 - Comprometerse activamente con valores, prácticas e actitudes afectivas consecuentes co respecto, coidado e protección das persoas, dos animais e do planeta, a través da participación en actividades que promovan un consumo responsable e un uso sostible do chan, do aire, da auga, da enerxía, da mobilidade segura, saudable e sostible e da prevención e xestión de residuos, recoñecendo o papel das persoas, colectivos e entidades comprometidas coa protección da contorna.	Recoñecer as actividades que promoven un consumo e uso responsable dos recursos naturais, así como de prevención e xestión de residuos, coa finalidade de protexer a contorna.		
CA3.4 - Xestionar equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna, identificando, analizando e expresando de maneira asertiva as propias emocións e afectos e recoñecendo e valorando os doutras persoas, en distintos contextos e en relación con actividades creativas e de reflexión individual ou dialogada sobre cuestións éticas e cívicas.	Xestionar equilibradamente pensamentos, sentimentos e emocións e desenvolver unha actitude de estima e coidado de si mesmo ou si mesma, dos demais e da contorna expresando as propias emocións e recoñecendo e valorando os das demais persoas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Natureza humana e natureza animal: - Relacións e condutas afectivas e respectuosas cara aos demais seres vivos fundamentadas en valores comúns e democráticos. - Actitude humana e respectuosa coa biodiversidade. - A ecodependencia, a empatía e o deber. As posibles consecuencias dunha mala praxe: - As ameazas ao medio ambiente: o cambio climático, a deforestación, a desertización, a polución e a contaminación, a perda de biodiversidade. O exemplo da capa de ozono. - A ética, a política e a xustiza nun planeta habitable: - O ser humano como animal político na natureza: dereitos humanos da solidariedade e comportamentos éticos cara aos animais. O rexeitamento e a prevención do maltrato animal. - O ser humano como un ser ético no planeta: o deber en relación co resto dos seres vivos. - Prácticas responsables: valores, hábitos e actividades para o desenvolvemento racional e sostible: - O papel das persoas, colectivos e entidades comprometidas coa protección da contorna. - O uso sostible da enerxía, a produción racional de bens de consumo e a xestión dos residuos. - A actitude crítica ante a contaminación e a perda de biodiversidade. - A actitude responsable respecto do coidado dos animais, da valoración da auga, do aire, do chan e dos bosques e da protección do planeta.

4.1. Concrecións metodolóxicas

En canto ao aspecto metodolóxico, a presente PD remítese en primeira instancia ás liñas de actuación reflectidas no currículo, as cales se levarán ao longo do curso.

Traballaranse a totalidade dos contidos do currículo, así como dos elementos transversais, dos obxectivos da etapa e están pensadas para a consecución do logro de cada un dos criterios de avaliación (CA) establecidos, ou, cando menos, os mínimos de consecución correspondentes, así como para a progresiva adquisición das competencias clave correspondentes.

A metodoloxía a utilizar basearase nunha aprendizaxe competencial, que permita conectar contidos das distintas materias curriculares ademais de abordar os diferentes elementos transversais.

Realizaremos prácticas de traballo individual e en equipo, favorecendo a inclusión de todo o alumnado a través do traballo cooperativo na resolución conxunta de proxectos e tarefas. Utilizaremos diferentes técnicas de aprendizaxe cooperativo.

Utilizaremos unha metodoloxía activa, manipulativa e contextualizada, achegando ó alumnado ao descubrimento activo aplicando rutinas de pensamento a través da formulación de preguntas, procura de información de diferentes fontes seguras e fiables, favorecendo a realización de tarefas de aprendizaxe integradas e contextualizadas que permitan a utilización tanto do pensamento lóxico como do pensamento lateral.

Partiremos dos coñecementos previos do alumnado, tendo en conta as súas aprendizaxes anteriores e o seu desenvolvemento cognitivo e emocional.

As explicacións do docente irán acompañadas de apoio visual con imaxes, vídeos, presentacións e de esquemas cando sexa preciso.

Empregaranse diferentes recursos, tanto dixitais como físicos, engadindo os que se fagan necesario ao longo do curso, de xeito especial os achegados polo EVA E-Dixgal, aula de Polos Creativos ou a Biblioteca de centro e/ou aula.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Recursos persoais
Recursos materiais
Recursos tecnolóxicos
Recursos dixitais
Recursos especiais

RECURSOS PERSOAIS: Formado por todos os profesionais do centro educativo, incluíndo aos diferentes especialistas. Apoiarémonos así mesmo nas familias e organizacións que nos axuden na nosa labor como docentes.

RECURSOS MATERIAIS: Empregarase diferente material funxible (caderno, lapis, folios, cartolinas...), contos, libros de consulta...

RECURSOS TECNOLÓXICOS: encerado dixital interactivo, ordenador Abalar do docente, equipos E-Dixgal do alumnado, así como outros de préstamo de biblioteca.

RECURSOS DIXITAIS: EVA E-Dixgal e diferentes aplicacións web que poidamos precisar empregar ao longo do curso (ex. cortos educativos). Software libre.

RECURSOS ESPACIAIS: a propia aula ordinaria, a biblioteca do centro, o patio de recreo, aula de convivencia (para resolver aqueles conflitos que poidan xurdir), así como os diversos espazos da contorna.

O alumnado deberá ter, traer e facerse responsable do seu material e a limpeza deste.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Revisados os informes individualizados do noso alumnado, levarase a cabo unha proba co fin de coñecer o punto de partida real deste curso; de especial interese é a información deste ampliada por parte do equipo docente do curso anterior.

A avaliación inicial realizarase nas primeiras semanas do curso, tendo en conta:

- alumnado do centro.
- alumnado de nova incorporación.

Tratase de probas escritas que achegarán datos cun carácter eminentemente competencial.

A partir do conxunto de datos obtidos do anteriormente citado tratarase co departamento de orientación (ou cando menos comunicaranse, e a través da titoría, aquelas medidas que xa pode realizar e/ou realizará a persoa docente na aula, como por exemplo un reforzo dentro desta ou unha atención máis individualizada). De ser posible e/ou necesario, esta xuntanza terá lugar coa persoa titora e co resto de equipo docente para convir o modo intervención daquelas posibles dificultades atopadas, especialmente das que precisen persoal docente adicional e/ou solicitude ao DO.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	34	33	33	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

A nota trimestral, no referido ao que ás UD se refire é a seguinte:

- 1º trim.: UD1 100%
- 2º trim.: UD2 100%
- 3º trim.: UD3 100%

A nota de cada unidade calcularase do seguinte xeito:

- UD1: Táboa de indicadores 100%.
- UD2: Táboa de indicadores 100%.
- UD3: Táboa de indicadores 100%.

O 100% da nota da avaliación final obterase do xeito seguinte:

- 1º trim. 34%
- 2º trim. 33%
- 3º trim. 33%

Cando a cualificación obtida, tanto trimestral como final, fora un resultado con decimais, por defecto aplicarase o seguinte:

- se o decimal está entre 0 e 49 o número da nota enteira será o mesmo que sen decimais.
- se o decimal está entre 5 e 99 o número enteiro redondearase para o inmediatamente superior.

En calquera caso, se por análise da persoa docente e/ou o conxunto da Xunta de Avaliación, a progresión do alumnado argumenta a este/a/s a conveniencia de non aplicar o anterior por defecto, atendendo a razóns pedagóxicas, isto será o que prevalecerá.

Criterios de recuperación:

Aquel alumnado que obteña unha valoración negativa nunha unidade ou nun trimestre deberá recuperar a materia atendendo o seguinte criterio de recuperación:

-Realizará unha serie de tarefas, que versarán sobre os contidos traballados, que serán entregadas e avaliadas polo profesorado, as cales terán un peso do 100% da cualificación final.

6. Medidas de atención á diversidade

Non todo o alumnado aprende da mesma forma e ao mesmo ritmo; por iso realizaranse actividades a distinto nivel:

-Actividades programadas para todo o grupo.

-Actividades de reforzo e/ou ampliación que se adapten aos diferentes ritmos, de ser preciso.

-Xogos/Actividades adicionais para aquel alumnado que remata antes as tarefas individuais/grupais da clase.

Porase énfase na detección temperá do alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria. Así, tan rápido como se detecten dificultades específicas de aprendizaxe farase un reforzo educativo coa finalidade de que este adquira os coñecementos necesarios para continuar o proceso educativo e outras medidas ordinarias que procedan.

Por outra parte, aplicaranse medidas extraordinarias para aquel alumnado que o requira, por resultar as medidas ordinarias insuficientes.

Terá prioridade a coordinación entre o equipo docente e o Departamento de Orientación, de xeito salientable coa xefatura de dito departamento, atendendo as propostas de valoración a considerar obtidas das diferentes fontes de información das que se dispón.

Outras accións que se van a levar a cabo será a mellor das técnicas e hábitos de estudo do alumnado, actividades complementarias que amplíen e afonden o currículo e plans e programas da consellería.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.1 - Comprensión lectora.	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita.	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual.	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital.	X	X	X
ET.5 - Fomento da creatividade, espírito científico e do emprendemento.	X	X	X
ET.6 - Igualdade entre homes e mulleres.	X	X	X
ET.7 - Educación para a paz e prevención e resolución pacífica de conflitos.	X	X	X
ET.8 - Educación para o consumo responsable e o desenvolvemento sustentable.			X
ET.9 - Educación para a saúde.	X	X	

	UD 1	UD 2	UD 3
ET.10 - Educación emocional e en valores.	X	X	X
ET.11 - Non discriminación por razón de orientación sexual ou de identidade de xénero.	X	X	X

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Plan Director	Charlas dirixidas pola Garda Civil sobre acoso e ciberacoso.	X		
Día Internacional contra a Violencia de Xénero	Participarase activamente nas propostas que lancen os diferentes equipos de coordinación docente, especialmente, o de convivencia.	X		
Día Internacional das Persoas con Discapacidade	Participarase activamente nas propostas que lancen os diferentes equipos de coordinación docente, especialmente, o de convivencia.	X		
Día Escolar da non violencia e a Paz	Participarase activamente nas propostas que lancen os diferentes equipos de coordinación docente, especialmente, o de convivencia.		X	
Día Internacional da muller	Participarase activamente nas propostas que lancen os diferentes equipos de coordinación docente, especialmente, o de convivencia.		X	
Día Internacional contra o Acoso Escolar	Participarase activamente nas propostas que lancen os diferentes equipos de coordinación docente, especialmente, o de convivencia.			X
Día Mundial do Ambiente	Participarase activamente nas propostas que lancen os diferentes equipos de coordinación docente, especialmente, o de convivencia.			X

Observacións:

As presentes actividades complementarias poderán ser modificadas e/ou ampliadas en función do devir do curso.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Adecuación dos contidos traballados ás características do alumnado e a súa contorna.
Distribución dos contidos ao longo da programación.

Adecuación dos procedementos e instrumentos de avaliación.
Metodoloxía empregada
Adecuación da metodoloxía ás características do alumnado.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Optimización de recursos (materiais, persoais, espaciais).
Medidas de atención á diversidade
Atención ao alumnado NEAE e eficacia das medidas adoptadas.
Actividades de reforzo e/ou ampliación axeitadas.
Clima de traballo na aula
Nivel de satisfacción do alumnado coas actividades.
Clima xeral da aula.
Traballo en equipo.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Participación da comunidade educativa, incluíndo ás familias.
Outros
Progreso do alumnado en base ao seu nivel inicial.
Valoración global do alumnado positiva.

Descrición:

En liñas xerais, farase un seguimento trimestral para a comprobación dos indicadores de logro. A enquisa ao alumnado realizarase cando menos ao remate do 3º trimestre, e inclúiranse algunhas das cuestións anteriormente mencionadas que deben ser valoradas de xeito individual. Valoraranse propostas de cambio ou mellora na programación didáctica de cara á elaboración das dos seguintes cursos. Ao mesmo tempo, o referido seguimento desta funcionalidade da PD, así como cumprimento da temporalización, o emprego das diferentes metodoloxías e instrumentos de avaliación e as medidas de atención á diversidade faranse a través do propio PROENS, pois estas veñen aquí recollidas.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Tralo remate de cada trimestre revisarase a PD. Dita revisión terá en conta os seguintes puntos:

1. Seguimento da PD no apartado correspondente do PROENS:
 - Reunións trimestrais do equipo docente da coordinación de ciclo.
 - No referido ás UD: data de inicio e final, número de sesións previstas e realizadas.
 - Grao de cumprimento da PD con carácter xeral dos indicadores de logro desta.
 - Propostas xerais de mellora e outras observacións.
2. Actividades complementarias (realizadas ou non).

Recollerase as actividades realizadas e as non realizadas, como proposta de mellora ou conveniencia de realizalas nos seguintes cursos en base á súa pertinencia pedagóxica e/ou organizativa.

9. Outros apartados